

Verksamhetsuppföljning

Tertialrapport 2 2024

Innehållsförteckning

Verksamhetsmål.....	3
Ekonomi i balans	4
Medarbetare.....	6
Kund och Marknad.....	8
Miljö, klimat och hållbarhet.....	9
Kvalitet	11
Internkontroll 2024 – Prioriterade förbundsrisiker	13
Internkontrollplan 2024 Riskmatris	15
Förvaltningsberättelse	16
Händelser av väsentlig betydelse	16
Förbundets förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.....	17
Redovisning av hur delårsrapporten förhåller sig till fastställd budget	19
Koncernen Gästrike återvinnare	19
Koncernens resultat för perioden	20
Förbundets resultat för perioden	20
Verksamhetens intäkter	20
Totala intäkter	20
Taxeintäkter	21
Verksamhetsintäkter	21
Sidointäkter.....	22
Verksamhetens kostnader	23
Produktionskostnader.....	23
Övriga externa kostnader	24
Personalkostnader	25
Avskrivningar.....	25
Finansnetto	26
Sjukfrånvaro.....	26
Investeringar	26
Tillgångar, skulder och eget kapital.....	27
Nyckeltal	28
Balanskravsresultat.....	29
Driftsredovisning	30
Resultatanalys med jämförelse.....	31
Resultaträkning.....	32
Balansräkning förbundet	33
Noter	34

Det här en uppföljning och lägesrapport av verksamheten, målen och ekonomin per 31 augusti. Måluppföljningen grundar sig på verksamhetsplanen för 2024.

Verksamhetsmål

Vårt uppdrag kretsar i praktiken om att hantera avfallsflödet och dess påverkan på miljön. Vi ska samla in och ta emot avfall på ett effektivt och miljöriktigt sätt.

Samtidigt ska vi också försöka påverka detta avfallsflöde så att dess miljöbelastning minskar. Vi arbetar med att förebygga avfall, minska avfallsmängder, öka sorteringen så att mer material och energi kan återvinnas. Vi arbetar parallellt både med sophämtning och ”sophämning”. Kvalitetsarbetet med ständiga förbättringar leder oss framåt och gör oss ännu bättre.

Samverkan inom organisationen är en viktig nyckel och framgångsfaktor. Det är i vardagen i våra processer, i våra möten med kunder, medborgare och kollegor som det händer. Olika personalkategorier och professioner med dess samlade erfarenheter och kompetenser ger goda förutsättningar för att nå vår vision om en värld som räcker längre.

List av målen leder mot god ekonomisk hushållning, de är markerade med ett dollartecken (\$). Effekterna av målen har direkt positiv påverkan på ekonomin. Flera av de andra målen har också positiv påverkan på ekonomin, men att effekten är mer på lång sikt.

Mot bakgrund av detta har fem målområden formulerats för vart Gästrike återvinnare vill vara år **2028**.

Våra fem målområden

- Ekonomi i balans
- Medarbetare
- Kund och Marknad
- Miljö, klimat och hållbarhet
- Kvalitet

Färgförklaring av statusen på uppföljningen

	Grön symbol: Målet går enligt plan och förväntas nås under 2024
	Gul symbol: Målet går inte helt enligt plan, men förväntas nås under 2024
	Röd symbol: Målet går inte enligt plan och det ser svårt ut att nå upp till målet under 2024

Ekonomi i balans

I det dagliga arbetet med avfallshanteringen ska vi hantera det så smart, kostnadseffektivt och miljöriktigt som möjligt. Samtidigt och parallellt med detta ska vi arbeta med att försöka påverka det flödet så att det helst kan förebyggas och minska i så stor utsträckning som möjligt. I hanteringen ska vi verka för en ökad sortering – som ger bättre resurstillvaratagande, mindre miljöpåverkan och lägre kostnader. Vi skall alltid arbeta med ständiga förbättringar och effektiviseringar som hjälper oss nå en hållbar ekonomi på kort- och långsiktigt.

Till verksamhetsåret **2024** fokuseras det på följande delmål inom målområdet **ekonomi i balans**:

Inriktningsmål	Mål 2024	Uppföljning T2 2024	Status
Soliditetsmål 20 % i koncernen *	Återställa soliditeten till 20% (\$)	19,5 %	 (prognos 18,8 %) Målet om god ekonomisk hushållning beräknas inte att nås
Resultatmarginal på 2 %.	Minst 7 % vinstmarginal på den kommersiella verksamheten (marknad och internationella relationer) (\$)	21 % (alltid högt i T2, minskar under hösten)	 (prognos 18 %) Målet om god ekonomisk hushållning nås
	Omsättning för containeruthyrning skall öka med 4 % under 2024 jämfört med utfallet 2023. (\$)	Minskat med -3 %	 (prognos +3 %) Målet om god ekonomisk hushållning beräknas inte att nås
	Effektivisering och besparingar i verksamheten med motsvarande 1,5% av kostnadsmassan år 2024 (\$)	Effektiviseringar görs, enligt budget och målet planeras att nås. Exempel: <ul style="list-style-type: none"> • Aktivt arbete med felsorteringar • Förflytta avfallet uppåt i avfallstrappan • Ruttoptimeringar • Effektivare kärphantering • Effektivare hantering av matavfallspåsar 	 (Prognosen visar på ett resultat på +27 mnkr) Målet om god ekonomisk hushållning nås
	7,5 körda containrar per dag och bil. (\$)	Utfall hittills i år 8,85	 (Prognos: vi kommer nå målet)

Nyttjandegraden per biltyp skall öka med 5 % jämfört med 2023 (\$)

Ökat med 2%. Osäker om målet kommer nås på helår

(Prognos: vi kommer ej nå målet)

** Målet om soliditet i koncernen 20 % sattes på våren 2023, inför verksamhetsplanen år 2024. Vid årsbokslutet 2023 började förbundet tillämpa striktare tillämpning av redovisningsprincip för självkostnadsprincipen. Det får effekten att det kommunala ansvaret inte får redovisa någon vinst. Därmed kan inte soliditeten byggas upp, med mer än vad marknadsverksamheten bidrar med. Soliditetsmålet föreslås tas bort som ett mål för god ekonomisk hushållning och ärendet är uppe för beslut i medlemskommunerna under vintern 2024/2025.*

Medarbetare

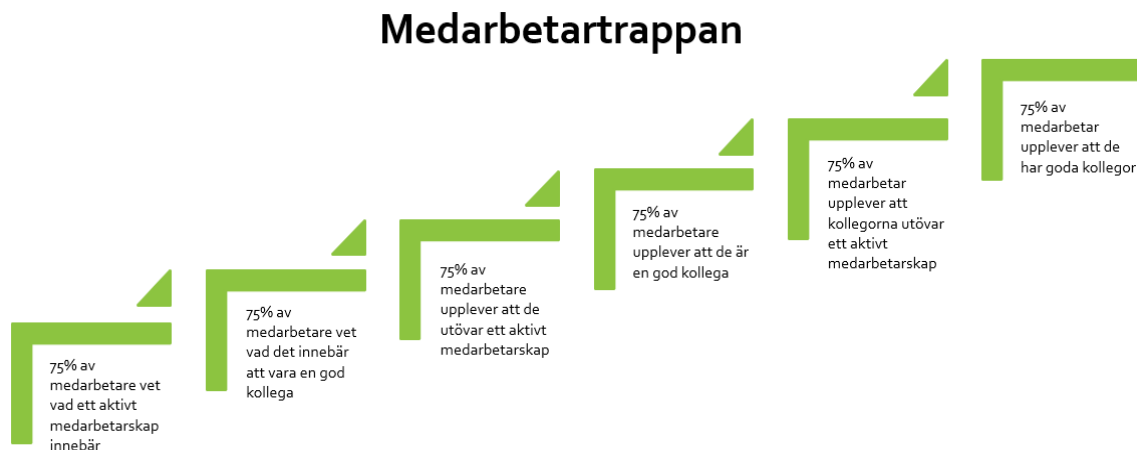
Medarbetarna är de som skapar mervärde. De är våra viktigaste resurser. För oss är det viktigt att man som medarbetare trivs på arbetet och känner ett engagemang för det man gör, blir Gästrikre återvinnares ambassadörer.

Tillsammans bidrar vi, alla medarbetare oavsett funktion, till verksamhetens framgång. Alla behövs och tillsammans jobbar vi för en värld som räcker längre. För oss är en hälsofrämjande arbetsmiljö, ett transformerande ”effektivt” ledarskap och aktivt medarbetarskap grundläggande faktorer och prioriterade område vi jobbar aktivt med via medarbetar- och ledarskapstrappan.

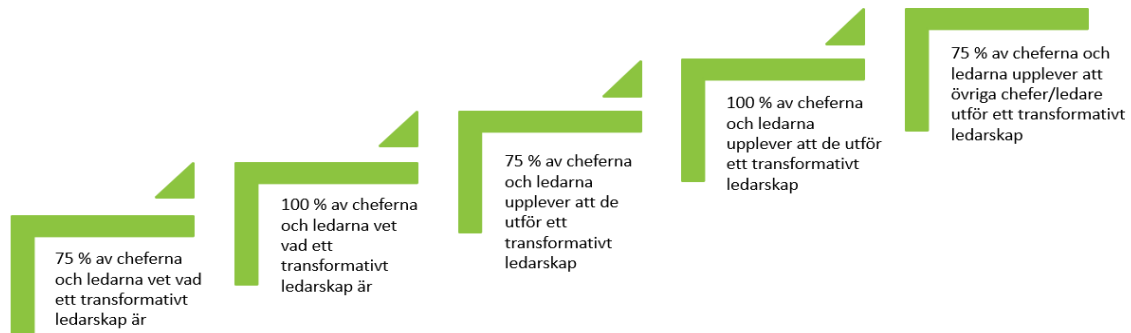
Forskning visar att det finns en stark koppling mellan en bra arbetsmiljö och en hög kvalitet på den verksamhet som bedrivs på arbetsplatsen. Arbetsmiljön skapar vi tillsammans.

Korttidssjukfrånvaron på ÅVC och Åkeriet ligger jämlikt för perioden jämfört med samma period föregående år. Vi fortsätter att jobba aktivt med löpande uppföljning och tidiga insatser både vad gäller kort och långtidssjukfrånvaro.

Ingen ny medarbetarundersökning genomförd. Vi fortsätter vårt påbörjade arbete kring medarbetarskap såväl som vårt pågående ledarskapsutvecklingsarbete. Det är ett långsiktigt arbete och en insats som ämnar bidra till verksamhetens såväl som individers utveckling, hållbarhet och framgång.

Ledarskapstrappan

Till verksamhetsåret **2024** fokuseras det på följande delmål inom målområdet **medarbetare**:

Inriktningsmål	Mål 2024	Uppföljning T2 2024	Status
Total sjukfrånvaro på max 4% år 2028	Korttidssjukfrånvaro ska ej överstiga 5% 2024 inom åkeriet & ÅVC	Korttidssjukfrånvaro ÅVC och Åkeriet ligger på 3,27 % för perioden Total sjukfrånvaro GÅ 5,17 %	
NMI Medarbetarindex ska uppgå till minst 90 (på en skala 1-100)	Medarbetarindex ska uppgå till minst 75 (på en skala 1-100)	T1 – 60 T2 - Ingen ny mätning	 (Prognos: vi kommer ha svårt att nå målet)
Ett aktivt medarbetarskap som innebär att ta eget ansvar och engagera sig i det som är viktigt för verksamhetens framgång och möjliggör en hållbar utveckling.	75% av medarbetare vet vad ett aktivt medarbetarskap innebär	Mätningen genomförs i slutet av året	
Ett transformativt ledarskap som tydliggör förväntningar, mål och riktning. Delegerar ansvar och befogenheter. Kommunikerar, för dialog och arbetar löpande med återkoppling och feedback.	75 % av cheferna och ledarna vet vad ett transformativt ledarskap är	Mätningen genomförs i slutet av året	

Kund och Marknad

Det är för våra kunder (både medborgare, liksom våra ägarkommuner) förbundet finns till. Vi vill att de ska vara nöjda med vår service och känna tillit och förtroende till oss som företag och hållbarhetsaktör.

Vi vill att det ska vara enkelt att vara kund hos Gästrikre återvinnare.

"Gästrikre återvinnarens produkter och tjänster gör min vardag enklare, det blir lätt att göra rätt. De känns genomtänkta, smidiga, tydliga och pålitliga. Jag vet också att de är ett bra val för miljön".

Till verksamhetsåret **2024** fokuseras det på följande delmål inom målområdet

Kund och Marknad:

Inriktningsmål	Mål 2024	Uppföljning T2 2024	Status
Tydligt utbud med tydliga produkter med enkel beställning.	Två standardiserade tjänster med minst 7% vinstmarginal	Uppdrag startat för att strukturera och fastställa hur vi skall sälja farligt avfall tjänsten. Arbete startat med att ta fram vilka kunder som är prioriterade för att enklare kunna strukturera våra tjänster.	 (Prognos: vi kommer ha svårt att nå målet)
Mertjänster kopplat till FNI	Försäljning av marknadstjänster kopplade till FNI (batterier, lampor och elavfall samt tvätt av kärl) skall öka med 5 % (\$)	Har påbörjat en kampanj emot BRF:er utan hinkstativ. Rådgivare har implementerat arbetssätt att informera om marknadstjänster vid FNI besök kopplat till Närsorterat. Tvätt av kärl har ökat. Total ökning 18 %	 (Prognos +5%) Målet om god ekonomisk hushållning nås
Nöjda medborgare & företagskunder minst 85 %	Utredning/förberedelser för införande av Grönt kort.	Upprättande av uppdragsbeställningen är påbörjad och ändringen av tillstånd är inskickad.	
	Nöjt kundindex enligt Avfall Sveriges nivå ska uppgå till minst 85 %	Undersökningen genomförs under hösten.	
	Kunder är nöjda med servicen hos kundservice och får i hög grad svar på sina frågor. Mål 2024 ta fram nuläge & mätning för detta.	Förutsättningarna för mätning saknas då upphandlingen av ny telefoniplattform precis är klar men projektet har inte startats av IT - Gävle kommun.	 (Prognos: vi kommer ej nå målet)

Miljö, klimat och hållbarhet

Gästrike återvinnare har en hög ambition när det gäller miljö, klimat och hållbarhet. Vi vill göra skillnad och bidra till en värld som räcker längre. Förbundet arbetar hela tiden för att minska miljöpåverkan från den egna verksamheten och från det insamlade avfallet från medborgare och företag. Bland annat arbetar vi fortlöpande med att förbättra sorteringen av avfall så att mer material kan återvinnas i kretslopp och uttaget av naturresurser kan minska. Vi arbetar både för att öka mängden material som sorteras och för att förbättra renheten så att så mycket som möjligt kan återvinnas. Viktiga delar i det arbetet är att öka kunskap, stötta beteendeförändring och göra det lätt för medborgare och företag att göra rätt. Förbundet arbetar även med att minska miljöpåverkan från de egna transporterna genom logistikeffektiviseringar och vi använder nästan enbart fossilfria drivmedel i våra fordon. Vi arbetar också medvetet och aktivt för en hållbar materialanvändning när vi köper in produkter och bygger anläggningar i den egna verksamheten.

Gästrike återvinnare har alla tre hållbarhetsdimensionerna i fokus i våra beslut och vårt arbete: den ekologiska, den ekonomiska och den sociala hållbarheten.

Till verksamhetsåret **2024** fokuseras det på följande delmål inom målområdet **Miljö, klimat och hållbarhet**:

Inriktningsmål	Mål 2024	Uppföljning T2 2024	Status
Förflytta avfallet uppåt i avfallstrappan (KP*) <i>Mål i Kretsloppsplanen för brännbart – 27kg/invånare och totalt 4600 ton år 2025</i> <i>Mål i kretsloppsplanen för deponi – 3,9kg/inv och totalt 660 ton år 2025</i> <i>Mål i kretsloppsplanen - Öka återvinningen av grovavfall på ÅVC.</i>	Töm säcken – brännbart avfall ska minska till 28,3 kg/invånare. Totalvolymen 4 800 ton. (\$)	Mindre avvikelser i T2 (+0,7 kg/invånare) jämfört med målet.	 (Prognos: vi kommer nå målet)
	Deponi – ska minska till 4,1 kg/invånare. Totalvolymen 700 ton. (\$)	Målet kommer inte att uppnås. T2 visar +0,72 kg/invånare jämfört med målet.	 (Prognos: vi kommer ej nå målet)
	Återbruk – Mål 259 ton insamlat material (second hand, brandsläckare, lastpallar och gasoltuber)	Målet kommer att uppnås. 267 ton insamlat i T2.	 (Prognos: vi kommer nå målet)
Utnyttja våra resurser bättre för att effektivisera vår transportlogistik och minska klimatpåverkan.	Lastvikter – snittvikt på 5 450 kg/container.	Mindre avvikelser. Snittvikt för T2 är 5 223 kg/container (-227 kg).	 (Prognos: vi kommer nå målet)

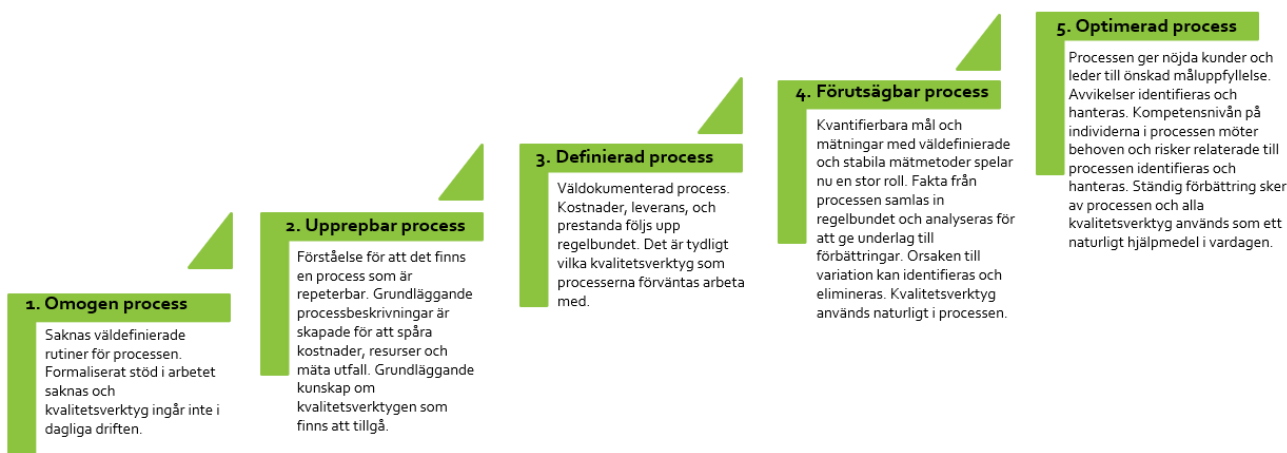
<p>100% erbjudande av FNI tjänsterna för flerbostad och villa 2027. Mängden insamlat restavfall ska minska med 25 % till år 2025 jämfört med år 2015 per person. (KP¹)</p>	<p>80% fullt anslutna flerbostadshus till FNI</p>	<p>Fullt anslutna flerbostadshus: 83 %</p>	 (Prognos 84%)
	<p>Ett genomfört pilotområde med beslutat insamlingsystem för småhus</p>	<p>Pilottest genomfört och beslutat system för papper & plast klart</p>	

¹KP = Kretsloppsplan

Kvalitet

Vi strävar efter att vara en organisation som ska vara drivande och ledande inom utvecklingen inom vår bransch, genom systematiskt förbättringsarbete, digitalisering och kontinuerlig kompetensutveckling. Genom att vara kvalitets- och miljöcertifierad enligt ISO 9001 och 14001 vill vi på ett systematiskt arbetsätt säkerställa att vi arbetar med det som våra kunder efterfrågar på ett effektivt sätt som ger mesta möjliga resultat. Vi arbetar processorienterat och arbetar aktivt med processuppföljning och ständiga förbättringar.

Gästrike återvinnares kvalitetstrappa

Till verksamhetsåret **2024** fokuseras det på följande inom målområde **Kvalitet**:

Inriktningsmål	Mål 2024	Uppföljning T2 2024	Status
Vårt förbättringsarbete hjälper oss att utvecklas mot nästa nivå med en smartare och effektivare verksamhet	85% godkända kontrollbesiktningar	74% Arbetet fortsätter med att förbättra rutinerna innan besiktningarna.	 (Prognos: vi kommer nå målet)
	Veckokontrollen skall vara genomförd på minst 95% av alla lastbilar	32% Vi driver frågan med facket kommunal då kontrollen uteblir	 (Prognos: vi kommer ej nå målet)
Vi håller vad vi lovar med god kvalitet mot kund.	95% av alla felrapporter till verkstad ska vara åtgärdade inom två veckor	52% Förbättringsarbete pågår men målet på helår kommer inte nås	 (Prognos: vi kommer ej nå målet)
	97% utförda jobb samma dag som planerat på alla bilar som har körlistor	98%	 (Prognos: vi kommer nå målet)

	95% leveranssäkerhet på arbetsorder till växelflak	88% Högt tryck under sommaren har sänkt resultatet ytterligare	 (Prognos: vi kommer ha svårt att nå målet)
Alla processer inom Gästrikre återvinnare når minst nivå 4 i Gästrikre återvinnarens kvalitetstrappa år 2028.	Alla processer inom GÅ skall nå nivå 2 i kvalitetstrappan år 2024	Uppföljning genomförs senare under året	 (Prognosen är att flertalet av processerna når nivå 2)

Koncernens mål

Till verksamhetsåret 2024 fokuseras det på följande mål för hela **koncernen**:

Inriktningsmål	Mål 2024	Uppföljning T2 2024	Status
Långsiktigt hållbar ekonomi i koncernen	Långsiktigt hållbar ekonomi med en soliditet på 20 %. (\$)	19,5 %	 (prognos 18,8%) Målet om god ekonomisk hushållning beräknas att inte nås
	Skuldsättningsgraden ska vara under 4,0. (\$)	4,12	 (prognos 4,3) Målet om god ekonomisk hushållning beräknas att inte nås
NMI Medarbetarindex ska uppgå till minst 90 (på en skala 1-100)	Medarbetarindex ska uppgå till minst 75 (på en skala 1-100)	T1 - 60 T2 - Ingen mätning	 (Prognos: vi kommer ha svårt att nå målet)

Internkontroll 2024 – Prioriterade förbundsrisiker

Risk	Beskrivning	Riskenivå	Kontrollmoment	Beskrivning	Status
 <p>Att vi inte följer lagen om offentlig upphandling (LOU)</p>	<p>Brister i genomförandet av upphandling och inköp kan medföra att GÅ tvingas betala skadestånd eller upphandlingsskadeavgift. Det kan även leda till att GÅ får färre anbud eller sämre priser och tappar förtroende</p>	 <p>4</p>	<p>Följ leverantörstroheten i Power BI. Stickprov på fakturor.</p>	<p>Kontroll av leverantörstroheten. Stickprovskontroller av fakturor på befintliga avtal för att kontrollera att fakturerade priser stämmer med avtal.</p>	 <p>Leverantörstrohet: 90,3% Datum för kontroll: 2024-09-11</p> <p>Recover Industriservice AB, fakturanr. 965013 och avtalsnr. 31117 Matslurry enligt avtal 3078 kr/st stämmer mot avtal.</p> <p>Prezero AB, fakturanr. 24363231 och avtalsnr. 31154 och 28183 Impregnerat trä enligt avtal 1660 kr/ton Grovt brännbart enligt avtal 1715 kr/ton.</p>
 <p>Följer inte GDPR lagstiftningen (tex skyddad identitet röjs)</p>	<p>Brister i våra GDPR rutiner kan leda till att skyddade identiteter hamnar i fel ägor, både intern och externt.</p>	 <p>4</p>	<p>Intern och extern uppföljning</p>	<p>Uppföljning under våren av arbetet med registerförteckningarna. Under hösten granskar DO oss utifrån uppsatta områden.</p>	 <p>Arbetet med registerförteckningarna klart. Väntar på granskningsplanen från DO till hösten.</p>
 <p>Att riktlinjer mot givande och tagande av muta inte efterlevs</p>	<p>För att medlemskommunerna och hushållen ska ha förtroende för oss krävs att alla anställda handlar på ett sådant sätt att de inte kan misstänkas för att bli påverkade av icke tillåtna önskemål, hänsyn eller intressen i arbetet.</p>	 <p>4</p>	<p>Stickprov</p>	<p>Stickprov att uppföljning av att rutinen följs gällande information på APT:er och vid introduktionen för nyanställda. Uppföljning av eventuella inkomna visseblåsare anmälningar.</p>	 <p>Rutinen finns nu upplagd på intranätet så att den kommer med i intro för alla nyanställda. Noll inkomna visseblåsare anmälningar registrerade under T2.</p>

Risk	Beskrivning	Riskenivå	Kontrollmoment	Beskrivning	Status
 <p>Vi följer inte delegationsordningen (fattar beslut utan mandat)</p>	<p>En direktion har till uppgift att fatta ett stort antal beslut. Det är emellertid praktiskt omöjligt att direktionen fattar beslut i samtliga ärenden som faller inom dess ansvarsområde. Syftet med delegation är att avlasta direktionen i att fatta beslut.</p>	 <p>3</p>	<p>Stickprov</p>	<p>Stickprov utifrån befattningsbeskrivningar, rättigheter i system och uppföljning av genomförd internutbildning.</p>	 <p>Utbildning påbörjad. Ledningsgruppen klar, KS och rådgivare planerad under november, likaså andra roller som berörs.</p>
 <p>Vi följer inte de förebyggande riktlinjer enligt dokument agerande vid kris och katastrof</p>	<p>Varje kvartal kopieras våra rutter samt personal-lista med kontaktuppgifter, kompetenser (körkortsbehörigheter t.ex) och avdelning. Detta görs till 2 st usb-stickor i Excel-format.</p>	 <p>8</p>	<p>Stickprov</p>	<p>Kontrollera att säkerhetskopiorna finns på de bestämda platserna, och att det går att öppna dem på valfri PC.</p>	 <p>Kontroll genomförd 2024-09-23 och data fanns och gick att läsa, samt sparad på rätt ställen.</p>
 <p>Vi följer inte de styrande policys vi har</p>	<p>En policy eller en riktlinje anger en viljeriktning för ett specifikt område. Den skall vara vägledande för GÅ's beslut och styrning.</p>	 <p>4</p>	<p>Stickprov</p>	<p>Följa upp redovisningen som finns beskriven i GÅ's policier.</p>	 <p>Genomförs i slutet av året</p>

Internkontrollplan 2024 Riskmatris

Nedan presenteras de risker som är identifierade inom verksamhetens processer och som motsvarar röd nivå, enligt metod för riskvärdering (hög risk som behöver åtgärdas).

Process	Typ av Risk	Riskenivå	Åtgärd	Kontroll	Ansvarig	Status
Ta emot	Fortsatt försenade slamtömningar vilket innebär en ökad mängd av inkommande samtal och frågor och missnöjda kunder.	16	Ny entreprenör upphandlad, start i januari 2024. Kontinuerlig leverantörsuppföljning	Tertial	DH	 Nya entreprenör med bra leveransprecision. Uppkommit andra frågor i och med ny entreprenör som organisationen arbetar med.
HR	Bristande IT-kompetens i verksamheten kan hämma den digitala utvecklingen och effekten av nya system och arbetssätt.	16	Skapa generella interna utbildningar och höja IT-kompetenskrav vid nyrekryteringar av all ny personal.	Tertial	CK	 Arbetet är efter omprioriteringar flyttad till 2025
Ledning	Många överlämningar under 2024 från Närsorteratprojektet, samt några större överlämningar i slutet av 2023. Risk att linjeorganisationen inte klarar av att leverera efter önskad nivå.	16	Arbeta aktivt med uppföljning och styrgruppsarbetet. Kontinuerligt arbeta med resursplanering och övervaka om konsult eller externa entreprenörer behövs.	Tertial	AKJ	 Första stora överlämningen av alla ÅVS:er till linjen gick bra.
Verksamhetsstöd	Överskridande av begränsningsvärden i villkor för fordonstvätten. Villkoret medger ett överskridande per år. Vid två överskridanden för någon av parametrarna riskerar vi miljöbrott, böter, förbud av tvätt verksamheten.	16	Dialog med tillsynsmyndighet. Ansökan om ändring av tillstånd för Gävle ÅVC och fordonstvätten inlämnat 30 juni 2023.	Tertial	MW	 Vi har fått villkoret ändrat så risken är bortarbetad.
Samla In	Hanteringen och kvaliteten på våra containrar.	16	Ta fram en underhållsplan för containrar och tillsätta en containeransvarig.	Tertial	RM	 Containeransvarig är tillsatt. Underhållsplanen är inte påbörjad.

Flera risker och möjligheter har identifierats i verksamhetens processer, men klassas till en lägre risk enligt metoden för riskvärdering. De riskerna hanteras enligt metoden som en del i kvalitetsledningssystemet.

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Under de åtta första månaderna av året är några händelser av mer vikt som har påverkat verksamheten ekonomiskt.

Från 1 januari har förbundet tagit över ansvaret för insamlingen av förpackningar från producenterna. Övertagandet har gått bra rent verksamhetsmässigt och införandet fortsätter enligt plan succesivt under 2024–2026. Ekonomiskt är målet att kostnaderna för insamlingen ska täckas av den ersättning som förbundet får från Naturvårdsverket. Jämfört med budgeten är det ökade kostnader för främst insamlingen från återvinningsstationerna och snöröjningen av desamma. Insamlade volymer är initialt något mindre än planerat.

Från årsskiftet har förbundet en ny entreprenör för insamlingen av slam från enskilda avlopp, slutna tankar och fettavskiljare. Vid byte av entreprenör har nya arbetssätt och mer noggranna rutiner trimmats in succesivt under våren. Tillämpning och tydligare arbete med avvikelser kopplade till förbättrad arbetsmiljö och insamlingen har lett till ökade kostnader för entreprenaden, vilket också påverkar delar av våra kunder med dessa tjänster. Kommunikationsinsatser pågår för att informera kunderna om hur de kan påverka och/eller undvika vissa kostnader för tex. tunga lock och hinder som är kopplade till fastighetsinnehavarens ansvar.

Under förra året påbörjades ett nytt sätt att debitera företag som kommer med verksamhetsavfall till återvinningscentralerna. Intäkterna under vintern/våren är inte i nivå med planerat och förbundet ser över processerna för hur vi kan förbättra den interna hanteringen i syfte att säkerställa att intäkterna motsvarar våra kostnader för det verksamhetsavfall som företagen kommer med.

Drivmedelspriserna har gått ner jämfört med förra året och även mot budget. Den sänkta reduktionsplikten som infördes vid årsskiftet är den främsta anledningen till lägre drivmedelspriser.

Inflationen enligt KPI har gått ner till 1,9 % (augusti 2024) och efter sommaren har vi märkt att konjunkturen ser nu ut att vända. Dels märker vi det genom att grovavfallet ökar igen till våra återvinningscentraler, dels märker vi det genom att antalet containerbeställningar ökar. Förbundet har budgeterat för en lägre inflation under 2024 och priserna hålls någorlunda inom de ramarna.

Styrräntan är sakta på väg ner igen. Förbundets räntor styrs inte i samma takt, då merparten av lånen inom Kommuninvest är bundna. När nya eller befintliga lån binds om ökar fortfarande snitträntan för förbundet. Snitträntan är tack vare upplåningen via Gävle kommuns internbank på en bra nivå och inom budgeten.

Till årsbokslutet 2023 införde förbundet en striktare tolkning av redovisningsprincipen för självkostnadsprincipen. Effekten är att den del av förbundets verksamhet som rör det kommunala ansvaret får inte gå med överskott, utan ska redovisa ett nollresultat. Eventuellt överskott eller underskott redovisas mot en resultatfond/skuldkonto i balansräkningen och ska återföras inom 3 år. Det här gör också att förbundet behöver se över sina långsiktiga ekonomiska mål, då nuvarande soliditetsmål inte längre kan vara styrande. Ett förslag till revidering av de långsiktiga ekonomiska målen i förbundsordningen kommer att tas upp för beslut i medlemskommunerna under hösten/vintern 2024.

Förbundets förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning

Flera av målen i verksamhetsplanen leder mot god ekonomisk hushållning, de är markerade med ett dollartecken (\$). Effekterna av målen har direkt positiv påverkan på ekonomin. Flera av de andra målen har också positiv påverkan på ekonomin, men att effekten är mer indirekt eller på lång sikt. Förutsättningarna inför år 2024 har förändrats i och med den striktare tillämpningen av självkostnadsprincipen. Den principen slår direkt mot resultatet och soliditeten som är två starkt styrande mål.

Totalt är 11 av målen kopplade till god ekonomisk hushållning. I denna delårsrapport är 4 av 11 mål uppnådda, 2 av 11 mål delvis uppnådda och 5 av 11 uppnås ej. Prognosen för 2024 är att vi kommer uppnå 5 av 11 mål som är kopplade till ekonomisk hushållning.

Sammantaget är bedömningen att målen om god ekonomisk hushållning inte uppfylls och prognosen är att det inte kommer vara uppfyllt vid årsbokslutet. Detta beror till viss del att några mål har fått andra förutsättningar efter att målen var beslutade.

Det viktigaste målet om att klara budget uppnås i delårsbokslutet och även lagd prognos visar att målet kommer att uppnås (givet förutsättningarna för striktare tolkning av självkostnadsprincipen).

Soliditetsmålet nås inte riktigt nu i delårsbokslutet och prognosen är att målet kanske inte nås. Soliditeten påverkas mycket av den striktare tillämpningen av självkostnadsprincipen, vilket gör att soliditetsmålet kommer att ses över framåt.

Verksamheten har arbetat på väldigt bra med att göra besparingar både permanenta och tillfälliga nerdragningar, samt även gjort flertalet effektiviseringar som visar sig med både ökade intäkter och minskade kostnader. Alla effektiviseringar går inte som planerat, men summan av allt ger en positiv effekt.

De mål som prognostiseras att inte nås och inte har en förklaring i självkostnadsprincipen har aktiviteter kopplat till sig för att utreda orsaken. Det avser att utnyttjandegraden på våra fordon ska öka. Arbete pågår intensivt och utnyttjandegraden har ökat, dock inte i den takt som vi har önskat. För målet gällande minskad deponi har vi startat ett arbete för att titta på varför det inte går enligt plan och omsättning för containeruthyrning kommer vi inte komma ikapp från den dåliga starten som året började med.

Mer analys om alla mål i själva måluppföljningen som har ett eget kapitel i delårsrapporten.

Redovisning av hur delårsrapporten förhåller sig till fastställd budget

Den finansiella analysen presenterar periodens bokslut och prognos för förbundet. Ingen sammanställd koncernredovisning görs i delårsrapporten, men koncernens resultat och prognos beskrivs. (föregående års siffror vid samma period inom parentes, om inte annat anges).

Se resultatanalys med jämförelse mot budget och prognos samt driftsredovisning i separata tabeller längre ner i denna rapport.

Koncernen Gästrikre återvinnare

Gästrikre återvinnare är en koncern med kommunalförbundet Gästrikre återvinnare som moderbolag. Gästrikre återvinnare äger GÅ Tillsammans AB till 100 %. GÅ Tillsammans AB är ett renodlat holdingbolag som endast äger och förvaltar aktier i dotterbolaget GÅ Utveckling AB. I juni 2014 förvärvade förbundet även 51 % av aktierna i Gästrikre Ekogas AB (resterande 49 % av andelarna i Gästrikre Ekogas AB ägs av Gävle Energi AB).

GÅ Tillsammans AB äger samtliga andelar i GÅ Utveckling AB. GÅ Utveckling AB äger i sin tur 9,875 % av andelarna i Gästrikre Avfallshantering AB (GAAB), där huvudägaren är SUEZ Recycling AB med drygt 90 % ägande.

Inga förändringar har skett under året.

Koncernens resultat för perioden

Koncernens resultat uppgår till +5,6 mnkr (+32,3 mnkr).

Förbundets resultat uppgår till +25,8 mnkr (+13,9 mnkr) och analyseras mer ingående nedan i denna rapport. Nya årsprognosen landar på +27 mnkr

GÅ Tillsammans koncernen består av Holdingbolaget GÅ Tillsammans AB och GÅ Utveckling AB och redovisar ett resultat på -0,2 mnkr. Prognosen för helåret är ett resultat om -0,3 mnkr.

Resultatet i majoritetsägda (51 %) bolaget Gästrik Ekogas AB uppgår till +46 tkr och påverkar koncernens resultat med +0,0 mnkr (-0,6 mnkr). Prognosen för helåret beräknas till +2,4 mnkr, varav 1,2 mnkr (51 %) påverkar resultatet i koncernen.

Helårsprognosen för hela koncernen landar på +7,9 mnkr. Återföringen av aktieägartillskottet på 20 mnkr är koncernintern och påverkar inte koncernens resultat.

Förbundets resultat för perioden

Resultatet för perioden januari-augusti uppgår till +25,8 mnkr (+13,9 mnkr), varav det kommunala ansvaret gör ett resultat på 20,0 mnkr och marknadsverksamheten 5,8 mnkr. De 20 mnkr avser återföring av aktieägartillskott från dotterbolaget GÅ Utveckling AB.

Helårsbudgeten för 2024 uppgår till +7,8 mnkr och prognosen som har gjorts nu i september landar på +27 mnkr, varav 20 mnkr avser återföring av aktieägartillskott.

Verksamhetens intäkter

Totala intäkter

Verksamhetens totala intäkter uppgår till 221,3 mnkr (203,7 mnkr), vilket är en ökning med 17,6 mnkr jämfört med föregående år, och en positiv differens mot budget på 5,4 mnkr.

Ökningen av intäkterna jämfört med föregående år beror främst på det nya ansvaret för insamling av förpackningar. Även taxjusteringar inom det kommunala ansvaret och prisjusteringar på marknad som har gjorts inför år 2024 är en del av förklaringen.

I budgeten uppgår de totala intäkterna till 322,9 mnkr, prognosen är högre och uppgår till 332,4 mnkr. Till allra största del beror ökningen av intäkterna på ökade

intäkter för fastighetsnära insamling av förpackningar både mot hushåll och verksamheter. Det är fler hushåll och verksamheter som är anslutna än vad vi beräknade i budgeten och det är fler som vill ha tätare hämtning som är en betaltjänst. Även intäkterna inom våra övriga marknadstjänster, metall och ökade sidointäkter har ökat något jämfört med budget.

Taxeintäkter

Taxeintäkterna t.o.m. andra tertialet uppgår till 145,9 mnkr (144,5 mnkr), och är 3,7 lägre än budget. Före hantering av överuttag (enligt redovisningsprincip för självkostnadsprincipen) uppgick taxeintäkterna till 149,7 mnkr. Överuttaget i T2 beräknas till 3,9 mnkr.

Förändringen mot föregående år beror på beslutade taxejusteringar. Förändringen mot budget beror främst på att 3,9 mnkr är det beräknade överuttaget (enligt självkostnadsprincipen). Bortsett från den justeringen är taxeintäkterna totalt sett i nivå med budgeten, bara 0,2 mnkr över. Det finns interna svängningar och tex. ser vi nu att intäkterna för restavfall minskar, vilket beror på de miljöstyrande taxorna och fler kunder har bytt mot abonnemang som innebär bättre sortering och mindre avfall. Intäkterna från slam och fett är något högre än budget och beror på byte av entreprenör och inkörningar av förseningar från förra året som har körts in i början av detta år.

I budgeten uppgår taxeintäkterna till 222,4 mnkr och prognosen är strax över och landar på 222,8 mnkr, en ökning med 0,3 mnkr. I helårsprognosen räknar vi inte med att det blir ett överuttag som i delårsbokslutet.

Verksamhetsintäkter

Verksamhetsintäkterna uppgår till 71,9 mnkr (52,7 mnkr), vilket är 19,1 mnkr högre än föregående år och 6,6 mnkr högre än budget.

Ökningen mot föregående år beror främst på det nya utökade ansvaret för insamling av förpackningar som förbundet tog över från årsskiftet.

Förändringen mot budget består av flera olika delar varav de främst är:

Från årsskiftet har det nya ansvaret för insamlingen av förpackningar från hushåll kommit i gång bra. Fokus för i år är driften av lite drygt 90 återvinningsstationer och hämtningen från flerbostadshus. Insamlingen från småhus planeras komma i gång under hösten 2024 och utbyggnationen kommer att pågå i över 2 år. Ersättningen för insamlingen ska betalas av producenterna via Naturvårdsverket och hittills ser vi att ersättningen täcker våra kostnader.

Antalet anslutna hushåll är högre än budgeterat, men volymerna av förpackningsmaterialet är något lägre än budget. Hämtningen av förpackningsavfallet är kostnadsfritt för kunderna för ett visst hämtningsintervall. Vid önskemål om tätare hämtning kan det i vissa fall tillåtas mot ersättning. Intäkterna för dessa tjänster är också högre än förväntat. Totalt uppgår intäkterna till 26,5 mnkr, vilket är +2,1 mnkr bättre än budget för perioden och prognosen för året har höjts.

Den del av marknadsverksamheten som hyr ut stora containrar har märkt av konjunkturnedgången och når inte budget. Inför det här året hade vi inte bestämt om vi skulle fortsätta med tjänsten kärllvätt och lade därför inte budget för det. Beslutet blev sedan att fortsätta och här har även efterfrågan ökat, vilket gör att vi överträffar budgeten. Vi ser prisuppgångar inom främst metall och well som också påverkar intäkterna positivt.

Hämtningen av förpackningar från verksamheter övergick inte till det kommunala ansvaret, utan ligger kvar under marknadsverksamheten. Budgeten lades försiktigt utifrån att det var svårt att veta hur många verksamheter som skulle bli kvar samt vilka volymer de har. Totalt uppgår marknadsintäkterna till 25,9 mnkr, vilket är 3,6 mnkr bättre än budget och prognosen för helåret har höjts till totalt 38,7 mnkr.

Intäkterna från de internationella uppdragen överstiger budget med +0,2 mnkr, och prognosen för året har höjts något till totalt 1,45 mnkr.

Intäkterna inom ÅVC-verksamheten uppgår totalt till 11,7 mnkr, vilket är 0,5 mnkr bättre än budget. Intäkterna från verksamheter som kommer till återvinningscentralerna med verksamhetsavfall är lägre än budgeterat -0,9 mnkr. Åtgärder ses över för att säkra att intäkterna täcker kostnaderna för inkommande verksamhetsavfall. Intäkterna för andra fraktioner på återvinningscentralerna, främst metall överstiger budget med 1,5 mnkr och beror främst på prisuppgångar.

Övriga delar inom verksamhetsintäkterna har mindre avvikelser både positivt och negativt som i stort sett tar ut varandra.

Helårsprognosen för verksamhetsintäkterna uppgår till 105,5 mnkr, och är sammantaget 6,7 mnkr högre än budget, och följer i stort samma utveckling som årets åtta första månader.

Sidointäkter

Sidointäkterna uppgår till 3,6 mnkr (6,5 mnkr) och är 2,5 mnkr bättre än budget. Förbundet har fått en engångsersättning från KPA på 1,2 mnkr som avser överskott från år 2023. Förbundet har sålt några gamla bilar och fick en något högre vinst än beräknat. Därtill har förbundet erhållit ersättning för sjuklöner (statligt bidrag) som inte var budgeterat, samt lönebidrag.

Helårsbudgeten uppgår till 1,6 mnkr och prognosen landar nu på 4,1 mnkr. Ökningen beror på samma som ovan.

Verksamhetens kostnader

Produktionskostnader

Produktionskostnaderna uppgår till 67,2 mnkr (53,1 mnkr), vilket är -4,9 mnkr högre kostnader jämfört med budget.

Ökningen mot föregående år är främst tillkommande produktionskostnader för det nya ansvaret för insamlingen av förpackningar, ökade kostnader för entreprenaden inom slam- och fetthämtningen, samt inflation/indexuppräknningar av kostnader.

Behandlingskostnaderna är 0,9 mnkr högre jämfört med budget. Under förra året noterades en minskning av avfallsmängderna, men nu ser vi att flera fraktioner sakta är på väg upp igen, vilket troligen beror på något bättre konjunkturläge. Ökad köpkraft ger mer avfall.

Entreprenadkostnaderna är -3,4 mnkr över budget och beror främst på:

Inom nya ansvaret för insamlingen av förpackningar har insamlingen från återvinningsstationerna upphandlats och ligger på entreprenad. När budgeten lades var inte upphandlingen klar och antalet transporter har underskattats. Rutterna har setts över en gång redan vilket framöver leder till minskade kostnader, men hittills överstiger kostnaderna 2,5 mnkr över budget.

Från årsskiftet har förbundet en ny entreprenör för insamlingen av slam från enskilda avlopp, slutna tankar och fettavskiljare med ökade kostnader som följd. Vid byte av entreprenör har nya arbetssätt och mer noggranna rutiner trimmats in succesivt under våren. Tex. tillämpning och tydligare arbete med avvikelser kopplade till förbättrad arbetsmiljö och insamlingen. Totalt 1,4 mnkr i ökade kostnader mot budget för perioden.

Marknadsverksamheten har tagit in externa entreprenörer då en kranbil har varit trasig samt för att täcka upp för hög belastning under våren/sommaren, vilket överstiger budget med -0,3 mnkr.

Inköp av papperspåsar överstiger budget för perioden med 0,6 mnkr.

Helårsprognosen för produktionskostnaderna uppgår till 100,5 mnkr, vilket är 9,1 mnkr högre kostnader jämfört med budget. Förklaringarna är en fortsättning på i stort sett samma som i tertialbokslutet.

Övriga externa kostnader

Övriga kostnader består bland annat av lokalkostnader, driftskostnader, fordonskostnader, IT-, kommunikations-, och konsultkostnader, samt försäkrings och informationskostnader. Övriga externa kostnader uppgår totalt till 67,2 mnkr (53,1 mnkr), vilket är -4,9 mnkr högre kostnader jämfört med budget.

Ökningen mot föregående år är främst ökade kostnader för det nya ansvaret för insamlingen av förpackningar samt inflation och indexuppräknningar.

Främsta avvikelserna mot budget är:

Drivmedelspriserna har sjunkit i och med att reduktionsplikten sänktes rejält vid årsskiftet, samt att priset för råolja har sjunkit under året. Drivmedelskostnaderna är 1,8 mnkr lägre än budget för perioden.

Kostnaderna för kommunikation är i bokslutet nu 1,4 mnkr lägre än budgeten. Det beror på att planerade kommunikationsinsatser är framskjutna till hösten.

Snöröjningen under första delen av året överstiger budgeten med totalt -0,7 mnkr. Det är främst snöröjningen vid alla återvinningsstationer som har överstigit budgeten denna snörika och långa vinter.

Service och underhåll av våra fordon har blivit högre än budget och beror på att vi i väntan på nya fordon som är försenade behöver hålla de äldre bilarna i skick, samt att vi har haft ett par större motorhaverier. Hittills är kostnaderna 1,6 mnkr högre än budget. Nu under sommaren och hösten kommer nya bilar och på sikt minskar underhållskostnaderna, så avvikelsen mot budget prognostiseras att inte öka än mer.

Kostnaderna för IT är hittills -1,5 mnkr högre än budget och beror på dels på prisökningar för programvaror och licenser på befintliga system som blev aviserade väldigt sent på året efter att budgeten hade lagts, dels en missad periodisering av en stor kredit som borde ha avsett 2024, men som landade på år 2023. Alla fordon är nu snart över i det nya systemet där vi planerar rutter och kan arbeta med ruttoptimeringar. Det gamla systemet behöver vi behålla något längre än planerat och det leder tillfälligt till ökade kostnader.

Kostnaderna för inhyrd personal avviker -6,0 mnkr mot budget. Det kompenseras av att personalkostnaderna är lägre. Vid budgetarbetet läggs personalresurser främst under just personalkostnader. I praktiken kan sedan av olika anledningar inhyrd personal vara ett bättre alternativ tillfälligt, vilket gör dessa avvikelser. I analysen av totala personalkostnader tas därför även kostnaderna för inhyrd personal med.

Totalt uppgår helårsprognosen för övriga kostnader till 77,6 mnkr, vilket är 9,8 mnkr högre än budget. Avvikelsen är främst en fortsatt effekt av delårsbokslutet, dvs. både positiva och negativa förändringar.

Personalkostnader

Personalkostnaderna uppgår totalt till 50,9 mnkr (46,0 mnkr) för perioden, vilket är 4,5 mnkr lägre kostnader än budget.

Vid analysen av de totala personalkostnaderna tas även kontot för inhyrd personal med som ligger under övriga kostnader. Totalt sett är kostnaderna för personalresurser 1,5 mnkr över budget.

Jämfört med förra året har personalkostnaderna ökat, vilket är kopplat till lönerevision och ökade personalkostnader i och med det nya ansvaret för insamlingen av förpackningar. Lönerrevisionen var budgeterad till 3,3%, och utfallet blev också 3,3 % i linje med riktmärket i avtalet.

Vi har och har haft några vakanta tjänster under året, som tillfälligt ger en positiv effekt ekonomiskt sett, men ett avbräck för verksamheten. Några av de vakanta tjänsterna har ersatts med inhyrd personal i väntan på rekrytering.

Likt tidigare år budgeteras kostnaderna för personal under personalkostnader. I praktiken kan det av olika anledningar vara bättre för verksamheten att ta in inhyrd personal eller ta in externa entreprenörer tillfälligt. Så har varit fallet även under detta år. Totalt sett är inhyrd personal lite dyrare än anställd personal per timme, så därav blir kostnaderna högre.

Sjuklönekostnaderna har gått ner jämfört med samma tid förra året, så det går åt rätt håll, men överstiger budgeten 0,5 mnkr som var satt utifrån mål att sänka dem ännu mera.

Kostnaderna för övertid är högre än både föregående år och budget och överstiger budgeten med 1,0 mnkr. Pågående ruttoptimeringar och medarbetardagar har lett till ökade kostnader för övertid.

Kostnaderna för utbildning överstiger budgeten med 1,2 mnkr och här har ledningen gjort en medveten satsning att arbeta med ledarskapet och medarbetarskapet utifrån de verksamhetsförändringar som har skett och kommer att ske framåt.

Prognosen är att personalkostnaderna beräknas att uppgå till 117,2 mnkr, vilket är 7,3 mnkr lägre kostnader än budget. Förändringen beror i stort på samma förändringar som i delårsbokslutet och att de effekterna fortsätter resten av året. Den totala förändringen av personalkostnaderna inkl. kontot för inhyrd personal är 0,3 mnkr över budget.

Avskrivningar

Avskrivningarna uppgår till 17,2 mnkr (14,9 mnkr) och är +0,5 mnkr lägre än budget. Avvikelsen mot budget beror på att planerade nyinvesteringar i främst nya fordon är försenade.

I prognosen uppgår avskrivningarna till 26,6 mnkr, vilket är en minskning med 0,8 mnkr jämfört med budget och beror främst på försenade leveranser av sopbilar.

Finansnetto

Finansnettot uppgår till +17,9 mnkr (-1,7 mnkr), där 20,0 mnkr utgörs av återföring av aktieägartillskott från dotterbolaget GÅ Utveckling AB. År 2022 beslöt förbundet att ge ett aktieägartillskott till GÅ Utveckling AB med 20 mnkr som skulle gå till sluttäckningen av en deponi. Under år 2023 togs ett nytt beslut om att sluttäckningen skulle finansieras via driftsbidrag från kommunerna och därtill sänktes också prognosen för hur mycket sluttäckningen skulle kosta. Under våren 2024 beslutade bolagsstämman i GÅ Utveckling att aktieägartillskottet på 20 mnkr skulle återföras till förbundet.

Bortsett från de 20 mnkr är räntenetto 0,45 mnkr lägre i kostnader än budget. Den positiva avvikelserna beror på att upplåningen av nya medel har inte behövts i den takt som är budgeterad utifrån försenade investeringar och leveranser av sopbilar.

Prognosen är att finansnetto kommer att uppgå till +16,5 mnkr, vilket förutom de 20 mnkr som är återfört aktieägartillskott är 0,5 mnkr lägre än budget.

Sjukfrånvaro

Statistiken visar att den totala sjukfrånvaron har minskat jämfört med tidigare år och uppgår nu till totalt 5,17 %. Främsta anledningen är att organisationen aktivt arbetat med tidiga insatser och plan för snabb återgång i arbete. Stort fokus på tidiga insatser kopplat till korttidssjukfrånvaro, vilket har gett resultat. Långtidssjukskrivningarna (60 dagar eller längre under en sammanhängande period) har också minskat.

Sjukfrånvaro	T2 2024	T2 2023	T2 2022
Samtliga anställda	5,17 %	8,49 %	7,76 %
Män	5,35 %	10,04 %	8,88 %
Kvinnor	4,87 %	4,95 %	5,20 %
Varav långtidssjukskrivning	39,81 %	44,19 %	36,51 %

Total sjukfrånvaro/ordinarie arbetstid

Med långtidssjukfrånvaro avses sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i en sammanhängande period.

Investeringar

Investeringarna efter åtta månader uppgår till 27,3 mnkr, varav fordon utgör 18,1 mnkr. Den posten består av sex nya sopbilar, en ny servicebil och att vi har köpt ut sex äldre personbilar som vi tidigare har leasat. Övriga investeringar är mindre asfalteringsarbete, containrar för återvinningsstationer, kärl och löpande

återinvesteringar i maskiner/inventarier samt pågående arbeten kopplat till fastighetsnära insamling och skyltar.

Den nya årsprognosen för årets investeringar uppgår till 33,3 mnkr, en justering ner med 24,0 mnkr mot budgeterade 57,3 mnkr. Den främsta förändringen är att vi inte hinner med alla planerade investeringar för fastighetsnära insamling som planerades under år 2024 vad gäller inköp av kärl och fordon. Förseningarna av leveranser i fordon från år 2023 har kommit under året. I och med att leveranserna av nya sopbilar har varit ovanligt lång de senaste två åren, verkar det som om leveranstiderna nu minskar. Den totala investeringsbudgeten för den fastighetsnära insamlingen planeras att hålla. Den planerade personalbyggnaden på återvinningscentralen i Sandviken blev något dyrare vid upphandlingen. Omvärldsläget med ökade materialkostnader är främsta anledningen.

Typ av investering, tkr	Utfall 2023	Budget helår 2024	Utfall jan- aug. 2024	Avvikelse	
				mot budget	Prognos 2024
Byggnader	786	1 500	-	1 500	2 300
Mark och markanläggning	114	1 900	195	1 705	800
Maskiner och inventarier	4 897	24 225	5 722	18 503	6 900
Fordon	16 428	29 630	18 083	11 547	23 100
Pågående arbeten	436		3 288	3 288	200
Summa investeringar	22 661	57 255	27 288	29 967	33 300

Tillgångar, skulder och eget kapital

(årsbokslutssiffror inom parentes)

Förbundet har anläggningstillgångar till ett värde av 224,8 mnkr (215,2 mnkr). Av dessa avser 202,5 mnkr (192,8 mnkr) materiella anläggningstillgångar såsom byggnader och mark och maskiner och inventarier. Förändringen från årsskiftet beror på årets nyinvesteringar i främst nya bilar och kärl/containrar och förändringen i avskrivningar. Från årsbokslutet år 2022 redovisas finansiell leasing på hyresavtalet för Sörby Urfjäll och uppgår till 61,7 mnkr (64,6 mnkr)

Förbundet har även finansiella anläggningstillgångar som uppgår till 22,3 mnkr (22,3 mnkr). Den största posten avser andelar i det majoritetsägda (51%) dotterbolaget Gästrikre Ekogas AB 20,4 mnkr. Resterande del avser aktier i helägda dotterbolaget GÅ Tillsammans AB (1,9 mnkr).

Omsättningstillgångarna i förbundet uppgår till 87,2 mnkr (53,7 mnkr) och utgörs främst av förutbetalda kostnader och upplupna intäkter 57,1 mnkr, kundfordringar 25,0 mnkr och övriga fordringar 5,2 mnkr. Anledningen till att upplupna intäkter har ökat så pass mycket jämfört med förra året beror på ersättningen från Naturvårdsverket som avser insamlingen av förpackningar (enligt det nya ansvaret) släpar ca 4-6 månader.

Totalt uppgår summa tillgångar till 312,0 mnkr (268,9 mnkr)

Eget kapital i förbundet består av samlat resultat från samtliga, tidigare verksamhetsår, samt periodens resultat. Totalt eget kapital per den sista augusti uppgår till 72,7 mnkr (46,9 mnkr). Ökningen mellan åren består av periodens resultat och 20 mnkr utgörs av återföring av aktieägartillskott från dotterbolaget GÅ Utveckling AB.

Förbundets skulder uppgår till 239,3 mnkr (222,0 mnkr). Långfristiga skulder utgör 179,0 mnkr där utnyttjad checkräkningskredit på 117,3 mnkr utgör det största posten. Förbundet har inte långfristiga lån, utan bara en stor checkräkningskredit som uppgår till 160 mnkr. Övriga långfristiga skulder utgörs av finansiell leasing 61,7 mnkr.

Kortfristiga skulder uppgår till 60,3 mnkr och fördelar sig på leverantörsskulder 23,8 mnkr, övriga kortfristiga skulder 15,0 mnkr, samt upplupna kostnader 21,5 mnkr.

Totalt uppgår summa eget kapital och skulder till lika mycket som summa tillgångar, dvs. 312,0 mnkr (268,9 mnkr)

Nyckeltal

Förbundet mäter tre ekonomiska nyckeltal och ett mål för koncernen:

	T2 2024	Budget 2024	Prognos 2024
Resultatmarginal (mål > 1 %)	11,7 %	2,4 %	8,1 %
Soliditet (mål > 30 %)	23,3 %	26,8 %	23,0 %
Skuldsättningsgrad (mål < 2,3)	3,3	2,7	3,3
Soliditet koncern (mål < 20 %)	19,5 %	22,2 %	18,8 %

Ett av fyra mål nås i delårsbokslutet och prognosen pekar åt samma håll. Målet om resultatmarginal nås, men däremot inte soliditeten och skuldsättningsgraden.

Nyckeltalen har försämrats jämfört med de senaste åren, vilket beror på flera saker. Checkräkningskrediterna har ökat med anledning av relativt stora investeringar. Effekten av redovisningen av finansiell leasing påverkade soliditeten kraftigt i och med att balansslutningen ökade kraftigt och även att det egna kapitalet påverkades negativt. Den striktare tillämpningen av självkostnadsprincipen som gör att förbundet inte får gå med vinst inom det kommunala ansvaret påverkar också. Förbundet kan således inte styra med att lägga en plan för att öka soliditeten längre, mer än vad marknadsverksamheten bidrar med.

Soliditetsmålet föreslås tas bort som ett mål för god ekonomisk hushållning i förbundsordningen och ärendet är uppe för beslut i medlemskommunerna under vintern 2024/2025.

De ekonomiska målen framåt kommer mer att handla om att säkerställa en budget i balans utifrån självkostnadsprincipen och att sätta vinstkrav på marknadsverksamheten.

Det positiva resultatet det andra tertialet gör att resultatmarginalen uppgår till 11,7 %. Målet är satt till 1 %. Prognosen är beräknad till 8,1 %. Återföringen av aktieägartillskottet på 20 mnkr bidrar till den höga resultatmarginalen. Resultatmarginalen exkl. de 20 mnkr landar på 2,6 % i T2 och 2,1 % i prognosen.

Soliditeten i förbundet uppgår till 23,3 % och i koncernen till 19,5 % per sista augusti. Återföringen av aktieägartillskottet på 20 mnkr är nu gjord och det förbättrar soliditeten i förbundet, men påverkar inte soliditeten i koncernen.

Balanskravsresultat

Balanskravet är ett lagstadgat krav som ska uppfyllas enligt kommunallagen och utgör en undre gräns för vilket resultat som är tillåtet. Ett eventuellt underskott i bokslutet ska inarbetas och det egna kapitalet ska återställas inom tre år utifrån en åtgärdsplan. Förbundet uppfyller balanskravet och har en ekonomi i balans för år 2024.

Tabell. Balanskravsresultat

	2021	2022 *	2023	2024	2024 Prognos
Årets resultat enligt resultaträkningen	9 877	- 19 541	3 757	25 830	27 000
- Samtliga realisationsvinster		- 598	491	1 216	1 416
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	9 877	- 20 139	3 266	24 614	25 584
Infrias balanskravet	Ja	Åtgärdsplan finns	Ja	Ja	Ja

Tabell. Redovisning av ingående underskott

	2021	2022 *	2023	2024	2024 Prognos
IB ackumulerade ej återställda resultat		-	20 139	16 873	16 873
-varav från 2022			20 139	20 139	20 139
-varav från 2023				3 266	3 266
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	9 877	- 20 139	3 266	24 614	25 584
+ synnerliga skäl att inte återställa		-	-	-	-
UB ackumulerade negativa/positiva resultat att återställa inom tre år		- 20 139	- 16 873	7 741	8 711
Varav från år 2022, återställs senast 2024		- 20 000	- 20 000	- 20 000	- 20 000

Förbundet har ett ingående negativt resultat från år 2023 att återställa.

* I bokslutet 2022 gjordes en nedskrivning på 20 mnkr, med anledning av ett aktieägartillskott till det helägda dotterbolaget GÅ Utveckling AB. (GÅ Utveckling

AB har gjort en avsättning på 20 mnkr kopplat till ett ansvar om att sluttäcka en askdeponi innan utgången av år 2024.)

Medlemskommunerna beslutade under 2023 att återställa underskottet genom driftsbidrag på 20 mnkr under 2023. Sluttäckningen är nu klar och projektet kostade totalt på 3,7 mnkr. Utifrån de driftsbidrag som medlemskommunerna betalade in har överskott återbetalats och allt är slutreglerat. Aktieägartillskottet på 20 mnkr har under 2024 återförts från GÅ Utveckling AB till förbundet, det egna kapitalet kommer att återställas och kraven om balanskravsresultat uppfylls.

Driftsredovisning

Tkr

Se kommentarer kopplat till driftsredovisningen under avsnitt "Redovisning hur delårsrapporten förhåller sig till fastställd budget".

	Utfall jan-aug 2024	Budget jan-aug. 2024	Utfall jan-aug. 2023	Avvikelse mot budget
Taxor och avgifter				
Grundavgifter	70 125	67 981	45 425	2 144
Hämtning och behandling	94 588	98 293	99 048	- 3 705
Verksamhetsintäkter				
Transportintäkter	11 969	9 900	18 548	2 069
Behandlingsintäkter	12 246	13 703	6 451	- 1 457
Försäljning material och tjänster	18 810	14 855	17 650	3 955
Övriga intäkter	13 572	11 186	16 587	2 386
Summa intäkter	221 310	215 918	203 709	5 392
Produktionskostnader	- 67 158	- 62 266	- 53 150	- 4 892
Övriga kostnader	- 50 872	- 44 752	- 45 971	- 6 120
Personalkostnader	- 78 117	- 82 608	- 73 990	4 491
Avskrivningar	- 17 224	- 17 712	- 14 933	488
Finansiella poster	17 891	2 559	1 727	20 450
Summa kostnader	- 195 480	- 209 897	- 189 771	14 417
Resultat	25 830	6 020	13 938	19 810
Varav kommunal verksamhet	20 000	3 106	10 352	16 894
Varav kommersiell verksamhet	5 830	2 914	3 586	2 916

Resultatanalys med jämförelse

Tkr

Se kommentarer kopplat till resultaträkningen under avsnitt Redovisning hur delårsrapporten förhåller sig till fastställd budget.

Tkr	Jan- aug. 2024			Jan-aug. 2023	Helår 2024		
	Utfall	Budget	Avvikelse		Utfall	Budget	Prognos 2
Taxeintäkter	145 863	149 550	- 3 687	144 473	222 437	222 768	331
Verksamhetsintäkter	71 881	65 274	6 607	52 738	98 814	105 502	6 688
Sidointäkter	3 567	1 093	2 474	6 498	1 640	4 102	2 462
Summa intäkter	221 311	215 917	5 394	203 709	322 891	332 372	9 481
Produktionskostnader	- 67 159	- 62 266	- 4 893	- 53 150	- 91 416	- 100 478	- 9 062
Bruttoresultat	154 152	153 651	501	150 559	231 475	231 894	419
TG 1	70%	71%		74%	72%	70%	
Övriga kostnader	-50 872	-44 752	-6 120	-45 971	-67 792	-77 562	-9 770
Personalkostnader	-78 117	-82 608	4 491	-73 990	-124 525	-117 221	7 304
Avskrivningar	-17 224	-17 712	488	-14 933	-27 354	-26 596	758
Rörelseresultat	7 939	8 579	-640	15 665	11 804	10 515	-1 289
TG 2	4%	4%		8%	4%	3%	
Finansnetto	17 891	-2 559	20 450	- 1 727	-4 004	16 485	20 489
Årets resultat	25 830	6 020	19 810	13 938	7 800	27 000	19 200
TG 3	12%	3%		7%	2%	8%	

Resultaträkning

Tkr

Se kommentarer kopplat till resultaträkningen under avsnitt Redovisning hur delårsrapporten förhåller sig till fastställd budget.

		Not	Jan-aug. 2024	Budget helår 2024	Prognos helår 2024	Jan-aug. 2023
Verksamhets intäkter			221 310	322 891	332 372	203 708
Verksamhets kostnader	-		196 147	283 733	295 261	173 111
Avskrivningar och nedskrivningar	-		17 224	27 354	26 596	14 933
Verksamhetens Nettokostnader			7 939	11 804	10 515	15 664
Medlemsbidrag						
Verksamhetens resultat			7 939	11 804	10 515	15 664
Finansiella intäkter			20 371	400	20 495	301
Finansiella kostnader	-		2 480	4 404	4 010	2 027
Resultat efter finansiella poster			25 830	7 800	27 000	13 938
Extraordinära poster						
Årets resultat			25 830	7 800	27 000	13 938

Balansräkning förbundet

Tkr

Se kommentarer kopplat till balansräkningen under avsnitt Redovisning hur delårsrapporten förhåller sig till fastställd budget.

	2024-08-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR		
Materiella anläggningstillgångar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	56 275	58 432
Maskiner och inventarier	81 237	69 403
Nyttjanderättstillgångar	61 667	64 568
Pågående nyanläggningar	3 288	436
Finansiella anläggningstillgångar	22 318	22 318
Summa anläggningstillgångar	224 785	215 157
Omsättningstillgångar		
Kundfordringar	24 978	33 309
Kortfristiga fordringar	62 247	20 418
Summa omsättningstillgångar	87 225	53 727
SUMMA TILLGÅNGAR	312 010	268 884
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital	46 915	43 158
Årets resultat	25 830	3 757
Summa eget kapital	72 745	46 915
Långfristiga skulder	178 988	142 628
Kortfristiga skulder	60 277	79 341
Summa skulder	239 265	221 969
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	312 010	268 884

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Syftet med den finansiella redovisningen är att den ska ge en rättvisande bild av kommunalförbundets finansiella ställning.

Kommunalförbundet följer de grundläggande redovisningsprinciperna som framgår av lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Hantering av överuttag/underuttag

Förbundet bedriver kommunal avfallshantering och lyder därmed under självkostnadsprincipen (27 kap. 5 § 2st. miljöbalken 1998:808). Avgiften som tas ut ska högst uppgå till det belopp som behövs för att täcka nödvändiga planerings-, kapital- och driftskostnader för det kommunala uppdraget, samt att avgiften får tas ut på ett sådant sätt att återanvändning, återvinning eller annan miljöanpassad avfallshantering främjas.

Eventuella överuttag/underuttag bör återföras/belasta abonnentkollektivet inom tre år från det att dessa uppstått, primärt som taxesänkning alternativt taxehöjning för att uppnå kostnadstäckning. Om inkomsterna från avgifterna överskrider kostnaderna föreligger följaktligen en legal förpliktelse.

Vid överuttag minskas taxeintäkterna och redovisas som en förutbetalad intäkt och underuttag redovisas över eget kapital.

Reservering sker för första gången i bokslutet år 2023 och är beräknat utifrån nettosumman av överuttag de tre senaste åren och uppgår till 6 385 tkr. Jämförelseåret har därmed inte justerats.

Not 2 Säsongsvariationer

Förbundet har vissa säsongsvariationer som påverkar både avfallsvolymer, resultat och bemanning under året. Under sommarhalvåret ökar antalet hämtningar och transporter för att de som har säsongsabonnemang och för de tjänster som utförs när det är varmgrader, såsom hämtning från fritidshus, trädgårdsabonnemang slamtömningar och kärltvätt. Även tjänster inom marknad ökar under sommarhalvåret då många kunder beställer containrar på våren, hösten och under byggsäsong. Vi ser även att materialinflödet på våra återvinningscentraler ökar under denna period. För att anpassa mot verksamheten anställer vi extrapersonal under denna högsäsong inom främst chaufförssidan och till våra återvinningscentraler.

Not 3 Jämförelsestörande och extraordinära poster

Normala år har inte förbundet några jämförelsestörande eller extraordinära poster.

Under 2024 har förbundet bokfört återföring av aktieägartillskott med 20 mnkr som kommer från det helägda dotterbolaget GÅ Utveckling AB.

Från och med 1 januari 2024 har alla svenska kommuner tagit över ansvaret för insamlingen av förpackningar, som tidigare har varit ett producentansvar. Förbundets verksamhet kommer att växa de kommande åren med anledning av detta och omsättningen beräknas för räkenskapsåret 2024 uppgå till 39,6 mnkr för att fram till år 2027 uppgå till ca 65 mnkr/år. Målet är att förbundet ska ha kostnadstäckning för driftskostnader, avskrivningar och räntor, och är medtaget i förbundets budget och ekonomiska plan för de kommande åren. Investeringsbehoven de kommande 3 åren beräknas totalt till ca 130-140 mnkr för utbyggnationen av den fastighetsnära insamlingen. Den initiala investeringsbudgeten som direktionen beslutade om under hösten 2023 beräknas att hålla.